

Indledning

Af Hans-Christian Eisen

I efteråret 2010 blev Tycho Brahes grav i Teynkirken i Prag udgravet – i skrivende stund kender vi ikke udfaldet af de undersøgelser, som blev foretaget. Tycho Brahe har haft en forbindelse til Roskilde, som Historisk Samfund for Roskilde Amt gerne vil viderebringe. Gorm Bruun Hansen har derfor skrevet en artikel om netop Tycho Brahes forhold til Roskilde, som også vil belyse en side af Roskilde Domkirkes historie. Brahefamilien er i den forgangne vinter også blevet aktuel i Roskilde på et andet område. Der er sket det at Karen Brahes biblioteket, som ejes af Roskilde Kloster er blevet bragt til Roskilde, hvor det vil blive bestyret af Roskilde Stiftsbibliotek. Så man kan fastslå, at der er en lang forbindelse mellem Braherne og Roskilde.

Dyrlæge Mogens Hansen fra Vindinge, har i en årrække interesseret sig for dyrlægernes historie, og det er med stor tilfredshed, at det er lykkedes at få ham til at skrive historien sammen fra den store samling af oplysninger, som Mogens Hansen ligger inde med. Denne artikel følger op på de tre artikler fra årbogen 2007, som beskrev udviklingen i artiklerne af Helge Land Hansen: "Fra udskiftning til afvikling", Eva Tønnesen: "Industri, håndværk og husflid på landet" og Alan Hjorth Rasmussen: "Fiskerbefolkningen i 1800-årene". Mogens Hansens artikel om dyrlægerne i Roskilde amt følger sig flot til de tidligere beskrivelser af væsentlige emner i den historiske beskrivelse af Roskilde Amt.

Museumsinspektør ved Vikingskibsmuseet Louise Kæmpe Henriksen skriver i en artikel om vrage 6: "Fiskerbåden - Et nyt bud!" Der er virkelig tale om et nyt bud, idet vrage 6 i de næste to år skal rekonstrueres en gang til, men denne gang med en ny bærende ide om skibet oprindelige udformning. Louise Kæmpe Henriksen løfter sløret for den store opgave, som Vikingskibsmuseet skal løse i de kommende 2 år. I årbogen får Historisk Samfunds medlemmer mulighed for at komme på forkant med denne spændende opgave, som museet skal løse. Medlemmerne vil som alle andre kunne følge med i nyrekonstruktionen i Vikingskibshavnen, og Historisk Samfund er glad for, at det med denne artikel er blevet muligt for medlemmerne at "være med fra starten".

Fastelavns mandag 2011 holdt Nana Suldrup Jørgensen et spændende foredrag om Fastelavn. Nana Suldrup Jørgensen ar-

bejder på Køge Museum, og hun forbandt de mange forskellige traditioner omkring fastelavnen med en lokal historisk vinkel. Redaktionen mener, at de forhold omkring folkeminder i Roskilde Amt, fortjener at blive fastholdt i vores årbog. Det er derfor med glæde, at vi trykker det omarbejdede foredrag i årbog 2011. Netop den vinkel med at formidle folkeminder fra områdets historie er vigtig, fordi der er en stor risiko for at en række gamle traditioner, der er knyttet til landbrug og fiskeri vil forsvinde i en tid, hvor travlhed og urbanisering sætter sine spor gennem dagligdagen.

I den nordvestlige udkant af Roskilde ligger et stor psykiatrisk Hospital, og det har ligget der i mere end 150 år. Hospitalet er oprindeligt bygget af staden København som en erstatning for nogle institutioner, der var blevet alt for gamle og utidssvarende. Da København efter svenskekrigenes afslutning i 1660 skulle belønnes for deres heltedige indsats under svenskernes belejring og stormen på København d. 11. feb. 1659, forærede Frederik d. 3. byen Bidstrup Gods med landsbyer og skove. Derfor ejede københavnernes et stort nærområde ved Roskilde. Her byggede de så Sct. Hans Hospital, som har fungeret i alle årene – dog er dele af hospitalet blevet solgt til Roskilde Amt og senere overtaget af Region Sjælland.

På nuværende tidspunkt ser det ud til at store dele af hospitalet skal nedlægges og sælges – af Region Hovedstaden. Det er derfor med en særlig stor tilfredshed at det er blevet muligt at fremdrage noget af Sct. Hans Hospitals historie i årbogen 2011. På Hospitalet findes der et mindre museum, som viser nogle af de forhold, som patienterne i tidens løb er blevet behandlet med. Men det vigtigste ved udstillingen er de mange eksempler på kreativitet, som der har været blandt patienterne.

En tur gennem Sct. Hans er i sig selv en udstilling af en imponerende arkitektur, og den kan føre frem til museet som ligger på Vesthospitalet. Overlæge Karin Garde har arbejdet på hospitalet i mange år, og hun har skrevet en artikel om et lille nichemuseum, som viser en meget vigtig del af både Danmarks historie og af den lokale historie. Det skal understreges, at der er offentlig adgang til museet – for tiden onsdag eftermiddag.

Museumsinspektør Jens Ulrichsen ved Roskilde Museum har skrevet en artikel om den indflydelse, som Danmark og Roskilde er blevet påvirket af i vikingetiden og middelalderen. Artiklen bygger på de geografiske fund, som er dukket frem af jorden ved Roskilde Museums mange udgravninger i den nordlige del af Roskilde Amt.

Det er med stor taknemmelighed, at redaktionen har modta-

Vikingskibsmuseet skal rekonstruere orag 6 i de næste to år. Foto: Hans-Christian Eisen.

get alle de man bidrag til at skabe en ny årbog, som bidrager til at gøre vores viden om den lokale historie endnu større, og som fremdrager mange facetter, som ellers ville blive glemt eller gemt, hvis de ikke blev samlet i en årbog, som den læseren nu sidder med.

Det er også magtpåliggende for bestyrelse, at fastholde det der sker i Historisk Samfund for Roskilde, så derfor slutter årbogen for 2011 med bestyrelsens beretning for 2010.